

Beslissen door en voor mensen met dementie

Mijn man heeft de ziekte van Alzheimer. In hoeverre kan hij nog zelf beslissingen nemen?

Mijn moeder heeft dementie. Zij kan niet meer zelf haar geldzaken doen. Hoe regelen we dit?

Wanneer je getroffen wordt door dementie heeft dit ook gevolgen voor het zelfstandig kunnen nemen van beslissingen. Met het voortschrijden van de dementie vermindert het inzicht in het eigen handelen Dit is een geleidelijk proces. Als een volwassen patiënt 'niet meer in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake' moeten zijn belangen (geld- en zorgzaken) door anderen worden behartigd.

Wat is wilsbekwaam?

Iemand is wilsbekwaam, als hij in staat is op een bepaald moment de gevolgen van een bepaalde handeling, situatie of besluitvorming te kunnen overzien. De wilsbekwaamheid wordt altijd “ter zake” beoordeeld. Het gaat om de wilsbekwaamheid voor die specifieke situatie op dat specifieke moment.

De wilsbekwaamheid is groter, naarmate iemand meer inzicht heeft in de onderstaande items:

- Het vermogen om een keuze te maken en uit te drukken
- Het vermogen om relevante informatie te begrijpen
- Het vermogen om de aard van de situatie en de mogelijke gevolgen te waarderen
- Het vermogen om informatie rationeel te hanteren.

Wie kan de wilsbekwaamheid beoordelen?

De wilsbekwaamheid kan worden beoordeeld door een arts, notaris, (kanton)rechter of een wettelijk mentor.

Wanneer moet de wilsbekwaamheid beoordeeld worden?

- Het nemen van een beslissing over een bepaalde (medische) behandeling of zorg waarvoor degene met dementie toestemming moet geven.
- Het passeren van een akte bij de notaris.
- De aanvraag voor bewindvoering, mentorschap en curatele.

Hoe kun je de geld- en zorgzaken goed regelen?

Het antwoord op deze vraag is niet eenvoudig en sterk afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Zo is dit advies afhankelijk van een aantal zaken: Is de persoon met dementie getrouwd (in gemeenschap van goederen)? Is er een koopwoning? Is de familie op één lijn of zijn er familieconflicten?

Bespreek uw persoonlijke situatie met uw casemanager en/of uw notaris of jurist. Doe dit, zo mogelijk, in een vroegtijdig stadium van de dementie. Zo is de persoon met dementie nog in staat om mee te denken en mee te beslissen over keuzes die mogelijk gemaakt moeten worden in de toekomst.

Mogelijk krijgt u advies om via de kantonrechter onder-bewindstelling en/of mentorschap aan te vragen.

Onderbewindstelling en mentorschap: twee belangrijke beschermingsmaatregelen. Dit is geen onder curatele stelling

Onderbewindstelling van goederen is bedoeld voor mensen die door lichamelijke of geestelijke toestand tijdelijk of blijvend niet in staat zijn om hun financiële belangen te behartigen. Redenen voor een onderbewindstelling zijn vaak financiële wanorde ten gevolge van de dementie, opname in een verpleeghuis, de verkoop van het huis of een erfenis die ter beschikking van de persoon met dementie is gekomen.

Een mentor is de wettelijk vertegenwoordiger aangaande zorg, begeleiding, verpleging en behandeling van de cliënt. Het in gang zetten van een mentorschap is gewenst in situaties waarbij er bijvoorbeeld onenigheid is binnen een familie over de wijze van hulpverlening voor de cliënt.

Daarnaast is het ook gewenst als er geen directe eerste contactpersoon voor de cliënt is die hem kan vertegenwoordigen naar hulpverleners toe.

Ondercuratelestelling komt weinig voor bij mensen met dementie. Hierbij verliest de onder curatele gestelde handelingsbekwaamheid. Incidenteel kan curatele worden aangevraagd bij bescherming tegen 'faillissement'; kopen via internet, colportage, postorderbedrijf of aan de deur; bezoeken van betaalde sites; geld weggeven of kwijtraken; etc.

Vragen

Dementie en rechtsbescherming levert veel vragen op. Bespreek uw persoonlijke vragen met uw casemanager.

Nuttige websites

(zoektermen curatele, bewind en mentorschap)

www.rechtspraak.nl

www.rijksoverheid.nl

www.alzheimer-nederland.nl

Brochure

Alzheimer Nederland heeft een uitgebreide brochure uitgebracht over dementie en rechtsbescherming.

Deze is te bestellen via:

T: 033 303 25 02

W: www.alzheimer-nederland.nl

Adressen

Geriant Kop van Noord-Holland

tel. 0223 648 100

info1@geriant.nl

Geriant West-Friesland

tel. 0229 741 741

info4@geriant.nl

Geriant Noord-Kennemerland Noord

tel. 072 527 03 90

info2@geriant.nl

Geriant kliniek

tel. 072 527 22 65

info3@geriant.nl

Geriant Noord-Kennemerland Zuid

tel. 072 514 66 66

info5@geriant.nl